

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تائید اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیئت داوران نسخه نهایی پایان نامه خانم نسرین معصومی بدخش تحت عنوان: مبانی ترکیب‌بندی عکاسی دوران قاجار (مطالعه موردی: عکسهای یادگاری دوره ناصری) را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد تأیید می‌کنند.

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیات داوران
	استادیار	آقای دکتر حسنعلی پورمند	۱- استاد راهنما
	استادیار	آقای دکتر رضا افهمی	۲- استاد مشاور
	استاد	آقای دکتر محمود طاووسی	۳- استاد ناظر
	استادیار	آقای دکتر علی اصغر فهیمی فر	۴- استاد ناظر
	استادیار	آقای دکتر علی اصغر فهیمی فر	۵- نماینده تحصیلات تکمیلی

آیین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهشهای علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آیین نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب **نسرین معصومی بدخش** دانشجوی رشته **پژوهش هنر** ورودی سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۹۱ مقطع **کارشناسی ارشد دانشکده هنر و معماری** متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آیین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته های علمی مستخرج از پایان نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آیین نامه فوق الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضا:

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۱۸

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی-پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند: «کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته پژوهش هنر است که در سال ۱۳۹۲ در دانشکده هنر و معماری دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر حسنعلی پورمند، مشاوره جناب آقای دکتر رضا افهمی از آن دفاع شده است».

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده رابه عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

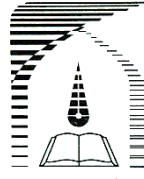
ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب نسرين معصومی بدخس دانشجوی رشته پژوهش هنر مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: نسرين معصومی بدخس

تاریخ و امضا: ۱۳۹۲/۱۰/۱۸

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده هنر و معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته: پژوهش هنر

مبانی ترکیب بندی عکاسی دوران قاجار (مطالعه موردی: عکس‌های

یادگاری دوره ناصری)

نسرین معصومی بدخش

استاد راهنما:

دکتر حسنعلی پورمند

استاد مشاور:

دکتر رضا افهمی

دی ۱۳۹۲

تقدیم به همسفر مهربان زندگیم **محمد** نازنینم

باهم آغاز کردیم

در کنار هم سپری کردیم

و به امید هم به آینده چشم می‌دوزیم

سپاس بر استاد راهنمای ارجمند جناب آقای دکتر حسنعلی پورمند

و استاد مشاور گرامی جناب آقای دکتر رضا افهمی

راهنمایی‌های ارزنده‌شان چراغ فروزان راهم گشت.

با تشکر قلبی از همراهی اساتید بزرگوار آقایان

دکتر مهدی افشار و دکتر اصغر فهیمی‌فر.

چکیده

در هنر ایران نوعی از تداوم پایدار در بکاربردن برخی مفاهیم و اصول در رسانه‌های هنری گوناگون مشاهده می‌شود. از این‌رو در پژوهش حاضر تمرکز بر بررسی تداوم سنت بصری ایرانی و نحوه بازتکرار آن در رسانه نوین عکاسی که در دوره قاجار به ایران وارد شد، انجام می‌گیرد.

این پژوهش با بررسی مقوله‌ی ترکیب‌بندی در نقش برجسته‌ها و نگاره‌های ایرانی و بازنمایی‌های مشابه در عکس‌های دوره‌ی ناصری در صدد یافت نوع تداوم و دگرذیسی بصری در ترکیب‌بندی عکس‌های مذکور می‌باشد. روش تحقیق به شیوه بررسی ترکیب‌بندی‌های موجود در نگارگری و تصاویر عکاسی درباری این دوران و مقایسه آن‌ها با هم است. نمونه‌های مورد مطالعه از عکس‌های دوره ناصرالدین شاه قاجار انتخاب شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که در این آثار نیز سنت پرسپکتیو مقامی بازنمایی موجود در ادوار پیشین تداوم یافته، اما محدودیت‌های فنی و نیازهای رسانه نوین موجب تغییراتی در نحوه بازنمایی آن شده است.

کلمات کلیدی:

عکاسی قاجار، عکس یادگاری، ترکیب بندی عکاسی، سنت بصری ایرانی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
ز	فهرست جدول ها
ح	فهرست تصاویر
۱	فصل اول: مقدمه
۲	۱-۱- مقدمه
۲	۱-۲- ایده آغازین پژوهش
۳	۱-۳- پیشینه پژوهش
۸	۱-۴- اهمیت و ضرورت پژوهش
۸	۱-۵- سؤالات پژوهش
۸	۱-۶- اهداف پژوهش
۸	۱-۶-۱- اهداف کلی
۹	۱-۶-۲- اهداف جزئی
۹	۱-۷- نظریه ها و پیش فرضها
۱۰	۱-۸- فرضیه ها
۱۰	۱-۹- روش پژوهش
۱۱	۱-۱۰- ابزارهای پژوهش
۱۱	۱-۱۱- روش انتخاب و تعداد نمونه ها
۱۱	۱-۱۲- مفاهیم بنیادین
۱۲	۱-۱۳- ساختار فصول پژوهش
۱۲	۱-۱۳-۱- فصل اول: مقدمه

۱۲ فصل دوم: قاجار
۱۳ فصل سوم: ترکیب‌بندی
۱۳ فصل چهارم: عکس‌های یادگاری
۱۴ فصل پنجم: نتیجه‌گیری
۱۵	فصل دوم: قاجار
۱۶ ۱-۲- مقدمه
۱۸ ۲-۲- قاجار
۲۰ ۳-۲- ساختار طبقات اجتماعی ایران در عصر قاجار (از ابتدا تا پایان دوران ناصرالدین شاه)
۲۱ ۴-۲- هنر قاجار
۲۲ ۵-۲- آموزش هنر (نقاشی) در دوره‌ی قاجار
۲۴ ۶-۲- سرآغاز عکاسی در ایران
۲۶ ۷-۲- روش‌های عکاسی و معرفی چند عکاس درباری
۲۷ ۱-۷-۲- روش‌های عکاسی در ایران و جهان
۲۷ ۱-۱-۷-۲- هیلوگرافی
۲۸ ۲-۱-۷-۲- داگرتیپ
۳۱ ۳-۱-۷-۲- کالوتیپ
۳۲ ۴-۱-۷-۲- کلودیون‌تر (مرطوب)
۳۲ ۲-۷-۲- معرفی چند تن عکاس درباری دوره‌ی ناصری
۳۳ ۱-۲-۷-۲- آقا رضا اقبال‌السلطنه
۳۳ ۲-۲-۷-۲- سردار علی خان حاکم
۳۵ ۳-۲-۷-۲- میرزا احمدخان صنیع‌السلطنه
۳۵ ۴-۲-۷-۲- عبدالله میرزای قاجار
۳۶ ۳-۷-۲- ورود اولین عکاس حرفه‌ای به ایران

۳۸ ۸-۲- دوربین عکاسی
۳۸ ۱-۸-۲- تاریخچه‌ی دوربین عکاسی
۴۰ ۲-۸-۲- تحول دوربین عکاسی
۴۱ ۳-۸-۲- لوازم دوربین عکاسی
۴۲ ۱-۳-۸-۲- دوربین
۴۲ ۲-۳-۸-۲- دیافراگم
۴۲ ۳-۳-۸-۲- اوبتوراتور
۴۲ ۴-۳-۸-۲- اطاق سیاه
۴۳ ۵-۳-۸-۲- سه پایه
۴۳ ۶-۳-۸-۲- شاسی منفی
۴۳ ۹-۲- عکاسخانه‌ی قاجاری
۴۴ ۱۰-۲- نتیجه
۴۶ فصل سوم: ترکیب‌بندی
۴۷ ۱-۳- مقدمه
۴۷ ۲-۳- مؤلفه‌های عکس
۴۸ ۳-۳- ترکیب‌بندی چیست
۴۹ ۱-۳-۳- تاریخچه‌ای کوتاه از ترکیب‌بندی
۴۹ ۱-۱-۳-۳- انسان‌های اولیه
۵۰ ۲-۱-۳-۳- شرق دور
۵۰ ۴-۳- کادر
۵۱ ۵-۳- تعادل
۵۱ ۶-۳- انواع ترکیب‌بندی
۵۱ ۱-۶-۳- ترکیب متقارن و نامتقارن

- ۵۳ ۲-۶-۳- توجه به مرکز تصویر
- ۵۵ ۳-۶-۳- ترکیب متمرکز
- ۵۶ ۱-۳-۶-۳- مینیاتور ایرانی
- ۵۸ ۴-۶-۳- ترکیب حلزونی
- ۵۹ ۵-۶-۳- ترکیب مثلثی
- ۵۹ ۶-۶-۳- نسبت طلایی
- ۶۰ ۷-۶-۳- امتیاز سمت راست
- ۶۰ ۷-۳- عناصر صحنه
- ۶۰ ۱-۷-۳- پس زمینه
- ۶۰ ۱-۱-۷-۳- پس زمینه چیست
- ۶۱ ۲-۱-۷-۳- عکاس ایرانی، پس زمینه
- ۶۴ ۳-۱-۷-۳- دور زائد پس زمینه
- ۶۵ ۲-۷-۳- صندلی
- ۶۶ ۳-۷-۳- نور
- ۶۶ ۸-۳- حاشیه زائد
- ۶۷ ۹-۳- تشریفات در ایران
- ۶۹ ۱-۹-۳- تشریفات در ایران باستان
- ۷۰ ۲-۹-۳- تشریفات در دوران هخامنشی
- ۷۲ ۳-۹-۳- تشریفات در دوران ساسانی
- ۷۴ ۴-۹-۳- تشریفات در دوران صفوی
- ۷۵ ۵-۹-۳- تشریفات در دوران قاجار
- ۸۰ ۱۰-۳- ترکیب بندی نقش برجسته های صخره ای ایران
- ۸۲ ۱-۱۰-۳- نقش برجسته های هخامنشی

۸۳ نقش برجسته‌های دوره‌ی اشکانی
۸۴ نقش برجسته‌های دوره‌ی ساسانی
۸۶ نقش برجسته‌های دوره‌ی قاجار
۸۸ نتیجه
۸۹ فصل چهارم: عکس‌های یادگاری
۹۰ ۱-۴- مقدمه
۹۱ ۲-۴- تأثیر نقاشی بر عکاسی
۹۱ ۱-۲-۴- اواخر دوره‌ی صفوی
۹۵ ۲-۲-۴- دوره‌ی زند
۹۹ ۳-۲-۴- دوره‌ی قاجار
۱۰۱ ۱-۳-۲-۴- جلوه‌ی شکل انسان در نقاشی قاجار
۱۰۴ ۲-۳-۲-۴- صنایع الملک و داستان هزار و یک شب
۱۰۷ ۳-۳-۲-۴- صنایع الملک و انسان‌مداری
۱۰۸ ۴-۳-۲-۴- صنایع الملک و رئالیسم
۱۱۰ ۳-۴- دسته‌بندی عکس‌ها
۱۱۰ ۴-۴- عکس‌های یادگاری
۱۱۱ ۵-۴- تحلیل چیدمان افراد در عکس‌های ناصری
۱۱۱ ۱-۵-۴- ادای احترام
۱۱۲ ۲-۵-۴- بررسی چینش افراد در عکس‌های ناصری
۱۲۲ ۶-۴- نتیجه
۱۲۳ فصل پنجم: نتیجه

۱۲۴	۱-۵- مقدمه
۱۲۴	۲-۵- فرآیند انجام پژوهش
۱۲۵	۳-۵- نتیجه نهایی
۱۲۹	۴-۵- پیشنهاد برای پژوهشگران
۱۳۰	منابع و مأخذ
۱۳۸	چکیده انگلیسی

فهرست جدول‌ها

صفحه	عنوان
۵	جدول ۱-۱: (مربوط به زمان اشتغال ناصرالدین شاه به عکاسی بر اساس کتاب ذکاء ۱۳۸۸)
۵	جدول ۱-۲: (مربوط به زمان اشتغال ناصرالدین شاه به عکاسی بر اساس کتاب طهماسب‌پور ۱۳۸۷)

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
۲۸	تصویر ۱-۲: اولین عکس گرفته شده به روش هیلوگرافی، عکاس فورنپیس، حدود ۱۸۲۶ ۲۸
۲۹	تصویر ۲-۲: اولین عکس گرفته شده به روش داگرتوتیپ، عکاس داگر، ۱۸۳۹ ۲۹
۳۰	تصویر ۳-۲: تابلوی رنگ روغن، ناصرالدین میرزا، ۱۲۹۸ ه.ق. ۳۰
۳۱	تصویر ۴-۲: کالوتایپ از میدان ترافالگار. ستون یادبود نلسون در دست ساخت ۱۸۴۵ ۳۱
۳۳	تصویر ۵-۲: عکس آقا رضا اقبال السلطنه، اواخر دهه‌ی ۱۲۸۰ ه.ق. ۳۳
۳۴	تصویر ۶-۲: عکس علی خان حاکم، دهه‌ی ۱۲۹۰ ه.ق. ۳۴
۳۵	تصویر ۷-۲: عکس میرزا احمد خان، دهه‌ی ۱۲۹۰ ه.ق. ۳۵
۳۶	تصویر ۸-۲: عکس عبدالله میرزا، دهه‌ی ۱۳۰۰ ه.ق. ۳۶
۳۹	تصویر ۹-۲: اتاقتک تاریک ۳۹
۴۰	تصویر ۱۰-۲: دوربین عکاسی کامل در اواخر دوره قاجار ۴۰
۴۲	تصویر ۱۱-۲: دیافراگم پرده‌ای ۴۲
۴۲	تصویر ۱۲-۲: دریچه نورگیر (اوبتوراتور) ۴۲
۴۳	تصویر ۱۳-۲: شاستی منفی در پشت دوربین ۴۳
۵۲	تصویر ۱-۳: تذهیب (شمسه)، سده ۱۱ ه.ق. ۵۲
۵۳	تصویر ۲-۳: جلد چرمی، مکتب صفوی ۹۴۸ ه.ق. ۵۳
۵۴	تصویر ۳-۳: عکس ناصرالدین شاه و چند تن از همراهان در وین، عکاس اتریشی ۵۴
۵۵	تصویر ۴-۳: نگاره‌ای از کتاب کلیه و دمنه، احتمالاً ۸۳۳ ه.ق. ۵۵
۵۷	تصویر ۵-۳: نگاره دیدار هما همایو، قرن ۱۵ م ۵۷
۵۸	تصویر ۶-۳: نگاره مجلس در طبیعت، پنج گنج، ۹۲۸ ه.ق. ۵۸

- تصویر ۳-۷: عکس از دکوراسیون داخلی یک خانه قدیمی اواخر قاجار ۶۳
- تصویر ۳-۸: نگاره شهنشه ز شادی چو گل بر شکفت، بوستان سعدی، ۹۶۱ هـ.ق. ۶۵
- تصویر ۳-۹: نقش برجسته هخامنشی، موزه ایران باستان ۷۱
- تصویر ۳-۱۰: نقش برجسته ساسانی، نقش قندیل، نزدیک کازرون ۷۳
- تصویر ۳-۱۱: بخشی از دیوارنگاره‌ی کاخ چهل‌ستون، سده‌ی یازدهم هـ.ق. ۷۴
- تصویر ۳-۱۲: نقاشی مراسم سلام نوروزی فتحعلیشاه، حدود ۱۲۳۰ هـ.ق. ۷۷
- تصویر ۳-۱۳: نقش برجسته هخامنشی، تخت جمشید ۸۲
- تصویر ۳-۱۴: نقش برجسته خونگ اژدر، دوره اشکانی، نزدیک خوزستان ۸۴
- تصویر ۳-۱۵: نقش برجسته سرآب بهرام، دوره ساسانی، نزدیک نور آباد ۸۵
- تصویر ۳-۱۶: نقش برجسته، مجلس تاجگذاری، دوره قاجار، شهر ری ۸۷
- تصویر ۴-۱: پرده‌ی روغنی، بانویی در جامه‌ی ایرانی، اصفهان، سده‌ی یازدهم هـ.ق. ۹۳
- تصویر ۴-۲: یکی از زنان حرم، عکاس ناصرالدین شاه، آلبوم خانه‌ی کاخ گلستان ۹۳
- تصویر ۴-۳: نقاشی دو دل‌داده، مکتب زند، سال ۱۱۴۸ هـ.ق. ۹۶
- تصویر ۴-۴: زنی با مقنعه در اندرون، مأخذ: (افشار، ۱۳۷۱: ۲۱۵) ۹۶
- تصویر ۴-۵: یکی از نظامیان عصر ناصری، عکاس عبدالله قاجار، آلبوم خانه‌ی کاخ گلستان ۹۷
- تصویر ۴-۶: نگاره ضیافت عید فطر ۹۸
- تصویر ۴-۷: عکس مظفرالدین میرزا در دوره‌ی ولیعهدی در تبریز ۹۸
- تصویر ۴-۸: پرده‌ی روغنی، شاهزاده‌ای که تفنگی در دست دارد، قرن ۱۳ هـ.ق. ۱۰۰
- تصویر ۴-۹: عکس سرباز عصر ناصری، عکاس عبدالله قاجار، آلبوم خانه‌ی کاخ گلستان ۱۰۱
- تصویر ۴-۱۰: مجلس مدهوش شدن ندیمگان زلیخا از جمال یوسف، قرن ۱۳ هـ.ق. ۱۰۲
- تصویر ۴-۱۱: نگاره‌ای از بوستان سعدی، گریز حضرت یوسف از زلیخا، ۸۹۳ هـ.ق. ۱۰۳
- تصویر ۴-۱۲: صفحه‌ای از هزارو یک شب، (جلد ۳) ۱۰۵

- تصویر ۴-۱۳: صفحه‌ای از هزارو یک شب، (جلد ۴) ۱۰۶
- تصویر ۴-۱۴: صفحه‌ای از هزارو یک شب، (جلد ۱) ۱۰۷
- تصویر ۴-۱۵: نقاشی شاهزاده‌ی جوان و پنج شخصیت دیگر، قرن ۱۳ هـ.ق. ۱۰۸
- تصویر ۴-۱۶: نقاشی تالار نظامیه، قرن ۱۳ هـ.ق. ۱۰۹
- تصویر ۴-۱۷: یک قطعه از فرش مکشوفه پازیریک مربوط به هنر فارسی ۱۱۱
- تصویر ۴-۱۸: نقاشی سلام نوروزی ناصرالدین شاه، قرن ۱۳ هـ.ق. ۱۱۳
- تصویر ۴-۱۹-۱: عکس سرتیپ قره پاپاق، عکاس حسینعلی، آلبوم خانه کاخ گلستان ۱۱۴
- تصویر ۴-۱۹-۲: مدل راهنمای تحلیل ۴-۵-۲-۱ ۱۴
- تصویر ۴-۲۰-۱: عکس حاجی ملا علی و پسرهای ایشان، آلبوم خانه کاخ گلستان ۱۱۵
- تصویر ۴-۲۰-۲: مدل راهنمای تحلیل ۴-۵-۲-۲ ۱۱۵
- تصویر ۴-۲۱-۱: عکس احمدخان پیشکار آصف السلطنه، عکاس عبدالله قاجار ۱۱۶
- تصویر ۴-۲۱-۲: مدل راهنمای تحلیل ۴-۵-۲-۳ ۱۱۶
- تصویر ۴-۲۲-۱: عکس نواب، عکاس عبدالله قاجار، آلبوم خانه کاخ گلستان ۱۱۷
- تصویر ۴-۲۲-۲: مدل راهنمای تحلیل ۴-۵-۲-۴ ۱۱۷
- تصویر ۴-۲۳-۱: عکس نجف قلی‌خان، عکاس عبدالله قاجار، آلبوم خانه کاخ گلستان ۱۱۸
- تصویر ۴-۲۳-۲: مدل راهنمای تحلیل ۴-۵-۲-۵ ۱۱۸
- تصویر ۴-۲۴-۱: عکس گروه تلگراف‌خانه مشهد، عکاس عبدالله قاجار، آلبوم خانه کاخ گلستان .. ۱۱۹
- تصویر ۴-۲۴-۲: مدل راهنمای تحلیل ۴-۵-۲-۶ ۱۱۹
- تصویر ۴-۲۵-۱: عکس گروه حاجی امین، عکاس عبدالله قاجار، آلبوم خانه کاخ گلستان ۱۲۰
- تصویر ۴-۲۵-۲: مدل راهنمای تحلیل ۴-۵-۲-۷ ۱۲۰
- تصویر ۴-۲۶-۱: عکس ناصرالدین‌شاه در حیاط خانه صدر اعظم، آلبوم خانه کاخ گلستان ۱۲۱
- تصویر ۴-۲۶-۲: مدل راهنمای تحلیل ۴-۵-۲-۸ ۱۲۱

١ مقدمه

۱-۱- مقدمه

در این فصل ایده‌ی آغازین پژوهش، پیشینه‌ی پژوهش و چارچوب کلی تحقیق آورده شده است. نیز به اهمیت و ضرورت طرح و جنبه‌ی نوآوری آن به صورت خلاصه پرداخته شده است. همچنین در فصل پیشرو شرحی از فرضیه‌ها و سؤالاتی که پژوهش به دنبال پاسخ‌گویی و رد و یا اثبات آن‌ها است، روش گردآوری اطلاعات، تجزیه تحلیل داده‌ها و اطلاعات پایه‌ای دیگر، موجود است.

۱-۲- ایده آغازین پژوهش

پیدایش عکاسی و رواج روش‌های گوناگون این فن در ایران (۱۲۲۳ش/۱۸۴۴م)، با اختلاف کمتر از سه سال از آغاز عکاسی در جهان روی داده است. سیر تحول این پدیده در ایران با حمایت ویژه ناصرالدین‌شاه همراه بود. از عکاسان اروپایی این دوره می‌توان به لوئیچی پشه، مونتابونه، کارلهمیان و از عکاسان ایرانی به ملک قاسم‌میرزا، ناصرالدین‌شاه، آقارضااقبال‌السلطنه و عباسعلی بیگ اشاره نمود.

شکل، نور، رنگ، بافت، تراکم تصویر، فضا و حجم از مؤلفه‌های عکس هستند. منتقدان به شیوه‌های استفاده از این عناصر صوری، «اصول طرح» می‌گویند. در تحلیل هر پدیده بصری، مهم‌ترین گام ترکیب‌بندی است. رسیدن به معنای مدنظر در عبارت تصویری، بستگی تامی به نوع ترکیب‌بندی آن